

Om småföretagares villkor

Sänt i Sveriges Radio P1, *Obs! Special*, den 4 september 1997

Jag tillhör en väldigt omtyckt grupp i samhället. Ja, det kan ju låta skrytsamt, men så är det faktiskt.

Jag syftar nu inte på det faktum att jag är nationalekonom. Mycket kan man säga om nationalekonomer, men någon folkets kärlek strömmar sällan emot oss. Ibland känner jag av misstron, t.ex. när jag träffar någon jag inte känner, och som frågar mig vad jag jobbar med. Säger jag då att jag är nationalekonom stelnar anletsdragen, och jag avkrävs förklaringar: Nej, jag jobbar inte på finansdepartementet. Nej, jag tillhör inte dom bankekonomer som vi då och då möter i TV-rutan på bästa sändningstid och som förklarar att marknaden skulle uppskatta ytterligare försämringar för långtidsarbetslösa, barnfamiljer och sjukpensionärer.

Däremot, och det är det som gör mig så populär, är jag småföretagare. Alla tycks gilla oss. Från talarstolar och debattartiklar, från Gudrun Schyman till tokhögern, möts vi av kärleksförklaringar.

En rent ryslig provokation vore om någon politiker slog näven i bordet och sa: "Det är en himla överetablering av pizzerior, frisersalonger och organisationskonsulter i dag. Det vore bättre för Sverige om dom här småföretagarna gjorde litet nytta i stället, t.ex. inom exportindustrin eller långvården."

Men så säger ingen. Och för oss småföretagare är det ju trevligt, med all välvilja. Men jag vill inte bli tyckt synd om.

Småföretagare förväntas spela sin roll, och vara missnöjda. Det är sällan man hör en småföretagare säga att affärerna går busbra, och att den svenska företagsbeskattningen är förmånlig. Men själv tycker jag att jag behandlas väl av staten.

Att jag är nöjd beror på att jag arbetar i en konjunkturokänslig bransch. Mitt företag är, tack och lov, inte beroende av låginkomsttagares köpkraft. Vore det det skulle jag förmodligen svära ve och förbannelse över den politik som har förts i Sverige på senare år, och som har gjort att efterfrågan nästan kollapsat inom många branscher. Jag skulle rasa över de ansvariga politikerna, som genom ständiga indragningar av köpkraft har ruinerat tiotusentals småföretagare.

Mina relationer till staten är goda. Jag gör vad jag förväntas göra, dvs. betalar in skatt, sociala avgifter och moms. En gång om året gör min förträfflige företagskonsult ett bokslut, som skickas in till Patent- och registreringsverket. Utöver dessa plikter har jag aldrig besvärats av myndigheterna. Dom låter mig vara i fred.

Det gör däremot inte den privata sektorn. Ideligen får jag telefonsamtal från någon som vill sälja något, eller som vill att jag ska stödja någon organisation.

Häromdagen var det fjärde oktober-rörelsen - ni minns, dom som slogs mot löntagarfonderna - som ville värva mig. Eller åtminstone mina pengar. Kvinnan som

ringde lät faktiskt trevlig, det måste jag litet motvilligt erkänna. Men hon envisades med att tycka synd om mig.

Företagarnas organisationer känns lätt igen. Dom ber alltid att få tala med VD. Försäljare nöjer sig ofta med t.ex. inköpschefen. I mitt eget, lilla töntiga aktiebolag är jag allt på en gång: VD, inköpschef, sekreterare, springpojke, och mycket annat. Men det vet ju inte dom som ringer. Dom ska tala med företagets VD.

"Ja, det är jag", säger jag. Litet trött. Och jag får då höra hur svårt jag har det. Jag påstås digna under skatter och plågas av arbetsrätten. Vilket jag dock förnekar.

En strimma hopp tänds när jag förklarar att jag också är missnöjd med regeringens ekonomiska politik. Men hoppet släcks när jag säger att det är åtstramningspolitiken, EU-anpassningen och den orättfärdiga fördelningspolitiken som ställer till problem för landets småföretagare, och för medborgarna i stort. Dom flesta småföretagare, försöker jag säga, har ett huvudproblem: brist på kunder. Inte dubbelbeskattningen. Inte arbetsrätten.

Jag har nu bett att få stryka mig ur Telias företagskatalog. Som enmansföretagare tycker jag bara det är jobbigt med alla samtal jag får från försäljare av olika slag, och från företagsveriges alla kamporganisationer.

Småföretagare behöver, liksom andra grupper i samhället, någon som företräder deras intressen. Det är helt OK. Småföretagarnas villkor måste diskuteras, och vi behöver försvarare mot myndigheters godtycke. Fanns det en vettig småföretagarorganisation skulle jag gärna vara medlem.

Men till de nu existerande organisationerna vill jag rikta en vädjan: sluta behandla oss småföretagare som enfaldiga skattekverulanter. Och sluta blanda ihop er legitima roll som talesmän för småföretagare med er roll som propagandister för en extrem högerpolitik. Först då blir ni trovärdiga.